

> Retouradres Postbus 20011 2500EA Den Haag

Gemeente Lelystad
College van Burgemeester en wethouders
Postbus 91
8200 AB Lelystad

DGBRW
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500EA Den Haag

Contactpersoon
mr. H. Kats
T 0615557902
hendrik.kats@minbzk.nl

Kenmerk
2018-0000382752

Uw kenmerk
WP-MW2018-HM

Datum **03 JUL 2018**
Betreft Aanvraag ontheffing ex artikel 3.2 van het Besluit algemene
regels ruimtelijke ordening voor project Marker Wadden

Geacht college,

Op 11 april heb ik uw aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet
ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en het Besluit algemene regels ruimtelijke
ordening (hierna: Barro) ontvangen.

U vraagt op grond van artikel 4.3a Wro jo. artikel 3.2 Barro ontheffing van artikel
2.12.2, eerste lid van het Barro, voor het in het wijzigingsplan 'Marker Wadden'
toestaan van het realiseren van een aanmeerhaven, een bezoekerscentrum en
kleinschalige verblijfsrecreatie (1.000 m2) ten behoeve van het project Marker
Wadden.

Het project Marker Wadden beoogt de teruggang van de ecologische kwaliteit van
het Markermeer, die met name is ontstaan als gevolg van de aanleg van de
Afsluitdijk en de Houtribdijk, om te buigen naar een ecologisch en toeristisch
pluspunt door middel van de aanleg van 'natuureilanden'. Deze bestaan uit
slikplaten, rietvelden, vloedbossen en stranden en worden met 'strandwallen'
tegen golfslag beschermd. In de eerste fase van het project worden vijf
natuureilanden gerealiseerd. Voor de langere termijn beslaan de plannen voor de
vervolgfasen een archipel van natuureilanden, verspreid over een gebied van zo'n
10.000 hectare, waarvan tussen de 1500 en 4500 hectare aan moeras en
droogvallende zand- en schelpenbanken. Het project wordt gerealiseerd door de
Vereniging Natuurmonumenten (hierna: Natuurmonumenten), in nauwe
samenwerking met diverse overheden.

Beoordeling van uw aanvraag

Ingevolge artikel 2.12.2, eerste lid van het Barro bevat een bestemmingsplan
"geen bestemmingen die ten opzichte van het ten tijde van inwerkingtreding van
deze titel geldende bestemmingsplan nieuwe bebouwing of landaanwinning
mogelijk maken. Indien op het tijdstip van inwerkingtreding van deze titel geen
bestemmingsplan geldt, maakt een bestemmingsplan geen nieuwe bebouwing of
landaanwinning mogelijk. Het tweede en derde lid van genoemd artikel bevatten
een aantal uitzonderingen op deze bepaling. Zo biedt het derde lid de
mogelijkheid voor de aanleg van overstroombare natuurontwikkeling en daarvoor

benodigde beschermende waterstaatkundige constructies. Op basis van deze uitzondering zijn de natuureilanden gerealiseerd. Het oprichten van bebouwing op deze eilanden is echter op basis van geen van de opgenomen uitzonderingen toegestaan.

Ingevolge artikel 3.2 Barro kan ontheffing worden verleend van de bepalingen van hoofdstuk 2 van het Barro indien de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die bepalingen te dienen nationale belangen. Voor een verlening van een ontheffing komen derhalve gevallen in aanmerking waarin een onverkorte toepassing van de algemene regels zou leiden tot gevolgen die onevenredig nadelig zijn in verhouding tot het met de algemene regel te dienen nationale belang.

In uw onderbouwing van de aanvraag heeft u gemotiveerd aangegeven op welke manier aan de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

Ik stem, hierbij handelende in overeenstemming met de minister van Infrastructuur en Waterstaat, met uw onderbouwing in, waarbij ik het volgende in mijn overwegingen heb betrokken.

Beoordeling van de bijzondere omstandigheden

Nu de ruwbouw van de eerste fase, bestaande uit de vijf natuureilanden, bijna gereed is, heeft Natuurmonumenten het voornemen om de voorzieningen benodigd voor het beheer, het ontvangen van bezoekers en het faciliteren van onderzoek te gaan realiseren. Aangezien de Marker Wadden op ongeveer 9 kilometer uit de kust van Lelystad zijn gelegen, zijn een aanmeerhaven en diverse gebouwen nodig, waar overnacht kan worden. Deze aan de havenkom voorziene groep van gebouwen wordt door u aangeduid als de 'nederzetting Marker Wadden' (hierna: de nederzetting) en is volgens u onontbeerlijk voor de openstelling, het beheer en de instandhouding van het gebied.

Ik deel uw mening dat de aanmeerhaven noodzakelijk is om bezoekers veilig toegang te geven tot het hoofdeiland. Daarnaast kan ik me de behoefte aan een bezoekerscentrum voorstellen. Op die manier kan bezoekers bij slecht weer schuilgelegenheid worden geboden, is er de kans om een versnapering te nuttigen en kan er informatie over de Marker Wadden worden verstrekt. Nu de eilanden op ongeveer 9 kilometer uit de kust van Lelystad zijn gelegen, kunnen deze voorzieningen alleen ter plaatse worden gerealiseerd (en niet op een alternatieve locatie).

De kleinschalige verblijfsrecreatie vormt de belangrijkste financiële drager voor Marker Wadden, zoals u in bijlage III bij uw aanvraag heeft aangetoond. Nu Natuurmonumenten voor het beheer van Marker Wadden geen aanspraak kan maken op Subsidie Natuur en Landschap, zijn de middelen de verhuur van recreatiewoningen te genereren inkomsten onmisbaar voor het dekken van de beheerskosten. Daarbij draagt de verblijfsrecreatie bij aan het maatschappelijk draagvlak voor het project.

Beoordeling van de vraag of het gemeentelijk ruimtelijk beleid onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de te dienen/beschermen nationale belangen

Alvorens een ontheffing te kunnen verlenen, moet de afweging worden gemaakt of het gemeentelijk ruimtelijk beleid onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de te dienen/beschermen nationale belangen.

Voor de toeristische ontwikkeling van Lelystad is het van groot belang dat de eilanden vanuit Lelystad bereikbaar worden. Het leidt tot een sterkere profilering van de stad en tot een versterking van de lokale en regionale economie. De bebouwing en de aanmeerhaven zijn belangrijke randvoorwaarden om recreanten en toeristen het eiland te laten bezoeken en de beleving van de nieuwe natuur mogelijk te maken.

Het belang dat via artikel 2.12.2 Barro wordt beschermd is het (behoud van het) waterbergend vermogen van het IJsselmeergebied. Ik constateer dat het oprichten van de nederzetting hierop geen (negatieve) effecten heeft, aangezien de bebouwing wordt gerealiseerd op de waterstaatkundige constructie (bestaande uit een strandwal en duinen) die tot doel heeft de daarachter gelegen (overstroombare) natuurontwikkeling te beschermen. Ter plaatse van de beoogde bebouwing ligt het maaiveld reeds boven de maximale waterstand van het Markermeer. Op basis van artikel 2.12.2, derde lid vallen dergelijke constructies niet onder het in het eerste lid van dit artikel opgenomen verbod tot landaanwinning. Voor de aanmeerhaven geldt eveneens dat deze geen invloed heeft op het waterbergend vermogen, nu de aanlegsteigers overstroombaar zijn en een verwaarloosbaar volume hebben. De in het wijzigingsplan voorziene ontwikkelingen leveren derhalve geen beperkingen op voor het waterbergend vermogen van het Markermeer.

Nu het nationale belang door de voorgenomen ontwikkelingen niet wordt geschaad, zou het vasthouden aan het in artikel 2.12.2, eerste lid van het Barro opgenomen verbod het gemeentelijk ruimtelijk beleid naar mijn mening onevenredig belemmeren.

Aanvullende overwegingen

Met het project Marker Wadden wordt beoogd om de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van het Markermeer te verbeteren. Doelen zijn onder meer om de negatieve uitwerking van het slib op het ecosysteem te verminderen, het areaal aan natuurlijke oeverzones te vergroten en de rust-, broed- en foerageermogelijkheden voor water- en moerasvogels te verbeteren. Op deze wijze kan het project een belangrijke bijdrage leveren aan het behalen van de doelen die in het kader van Natura 2000, TBES en de Kaderrichtlijn Water zijn gesteld.

De Marker Wadden vormen een goede aanvulling op de bestaande (water)recreatiemogelijkheden in en om het Markermeer. De eilanden zijn een aantrekkelijk doel voor de waterrecreatie, ze zijn met een veerdienst bereikbaar vanuit Lelystad en bezoekers krijgen de gelegenheid om van de natuur de genieten. Daarbij zijn de eilanden zo ontworpen dat alle recreatieve voorzieningen rondom de haven zijn geconcentreerd. Slechts één van de eilanden is vrij

toegankelijk, de andere zijn dat niet. Op die manier wordt aan kwetsbare soorten voldoende rust geboden en is het gehele gebied geschikt als foerageergebied. De verwachting is dat deze zonering ervoor zorgt dat de voorgenomen bebouwing niet tot een aantasting leidt van de zich ontwikkelende ecologische en landschappelijke waarden.

Conclusie

Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn en dat de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid door artikel 2.12.2, eerste lid van het Barro onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het met deze bepaling te dienen nationale belang. Ik concludeer aldus dat uw aanvraag voldoet aan artikel 4.3a Wro jo. artikel 3.2 Barro.

Gelet op het vorenstaande heb ik besloten u, in overeenstemming met de minister van Infrastructuur en Waterstaat, conform uw aanvraag, op grond van artikel 4.3a Wro jo. artikel 3.2 Barro ontheffing te verlenen van in artikel 2.12.2, eerste lid Barro, voor het in het wijzigingsplan 'Marker Wadden' toestaan van het realiseren van een aanmeerhaven, een bezoekerscentrum en kleinschalige verblijfsrecreatie (1.000 m2) ten behoeve van het project Marker Wadden.

Wellicht ten overvloede wijs ik u erop, dat vanuit een oogpunt van zorgvuldige besluitvorming belanghebbenden de mogelijkheid moet worden geboden om bedenkingen kenbaar te maken tegen het gebruik maken van deze ontheffing bij de vaststelling van het wijzigingsplan.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

DGBRW

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Kenmerk

2018-0000382752

Beroepsmogelijkheid

Op grond van artikel 7.1, eerste lid, onderdeel g, van de Algemene wet bestuursrecht, gelezen in samenhang met de Regeling rechtstreeks beroep (bijlage 1 bij de Algemene wet bestuursrecht) kan tegen een ontheffing als bedoeld in artikel 4.3a Wro geen bezwaar worden gemaakt.

Op grond van artikel 8.3, vierde lid Wro worden de ontheffing, bedoeld in artikel 4.3a Wro en het besluit tot vaststelling van het wijzigingsplan ten behoeve waarvan die ontheffing is verleend voor de mogelijkheid van beroep en de behandeling van en de uitspraak op een beroep, als één besluit aangemerkt. Hieruit volgt dat op dit moment geen rechtsmiddelen open staan tegen het besluit tot verlenen van de ontheffing, maar dat rechtsmiddelen tegen de ontheffing kunnen worden aangewend in het kader van de totstandkoming van het wijzigingsplan ten behoeve waarvan gebruik wordt gemaakt van deze ontheffing.